

ජාතික නිෂ්පාදිතය, වියදම සහ සේවා නියුක්තිය

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය, දේශීය මෙන්ම විදේශීය වශයෙන් පැන නැගුණු අභියෝග හමුවේ, 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී 4.8%ක පහත වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී. ආර්ථිකයේ දක්නට ලැබුණු මෙම පහළ යෑම කෙරෙහි මූලික වශයෙන් බලශක්ති අර්බුදය සහ විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතාවය පහත වැටීම හේතුවෙන් අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීමේ දී පැවති දුෂ්කරතා වැනි සැපයුම් අංශයේ දක්නට ලැබුණු අවහිරතා මෙන්ම, ගෝලීය වශයෙන් භාණ්ඩ මිල ඉහළ යෑම වැනි කරුණු ද බලපාන ලදී. ඒ අනුව, කෘෂිකර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා යන ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුතු ත්‍රිත්වයේම එකතුකළ අගයයන් වසරේ පළමු භාගයේ දී පහත වැටුණි. මේ අතර, පවත්නා මිල අනුව ආයෝජන මෙන්ම පරිභෝජන වියදම් ද වසරේ පළමු භාගය තුළ දී පැවති ඉහළ මිල ගණන් හේතුවෙන් වැඩි වීමක් වාර්තා කළ ද, ස්ථාවර මිල අනුව සැලකීමේ දී එම ද්විත්වයෙහිම පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණි. තවද, ආනයනවලට සාපේක්ෂව අපනයනවල දක්නට ලැබුණු ඉහළ වර්ධනය හේතුවෙන් පවත්නා මිල අනුව ශුද්ධ විදේශීය ඉල්ලුමෙහි වැඩි දියුණුවීමක් දක්නට ලැබුණි. මේ අතරතුර දී, 2021 වසරේ පළමු භාගයට සාපේක්ෂව කොවිඩ්-19 වසංගත තත්ත්වය ක්‍රමයෙන් පහව යෑම 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී ශ්‍රම වෙළඳපොළෙහි දුෂ්කරතා සමනය වීමට උපකාරී වුවද, ආර්ථික කටයුතුවල දක්නට ලැබුණ පසුබෑම පිළිබිඹු කරමින් ශ්‍රම ඵලදායීතාවය පහත වැටුණි.

2.1 නිමැවුම

දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (ද.දේ.නි.), 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා කළ 9.3%ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව, 2022 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දක්නට ලැබුණ පසුබැස්ම මෙන්ම, විශේෂයෙන් දෙවන කාර්තුව තුළ දී ද වාර්තා කළ නියුණු පහත වැටීම හේතුවෙන්, වසරේ පළමු භාගය තුළ දී 4.8%කින් පහත වැටුණි. මේ කෙරෙහි විදුලි කප්පාදුව, ඉන්ධන සහ අමුද්‍රව්‍යවල හිඟතාවය මෙන්ම නිෂ්පාදන වියදම් ඉහළ යෑම ද ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මෙම කාලසීමාව තුළ දී ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුතු ත්‍රිත්වයෙහිම පහත වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී. එහි දී, කර්මාන්ත කටයුතුවල දක්නට ලැබුණු 7.1%ක පහළ යෑම සමස්ත ආර්ථිකයේ පහත වැටීම කෙරෙහි ඉහළම දායකත්වයක් දැක්වූ අතර, කෘෂිකාර්මික සහ සේවා කටයුතු ද පිළිවෙලින් 7.6%කින් සහ 0.6%කින් පහත වැටුණි.

වසරේ පළමු භාගයේ දී ආර්ථිකයේ දක්නට ලැබුණු පහත වැටීම කෙරෙහි මූලික වශයෙන් කර්මාන්ත කටයුතුවල දක්නට ලැබුණු පසුබෑම මෙන්ම කෘෂිකාර්මික සහ සේවා කටයුතුවල පහත වැටීම ද බලපාන ලදී...

සේවා

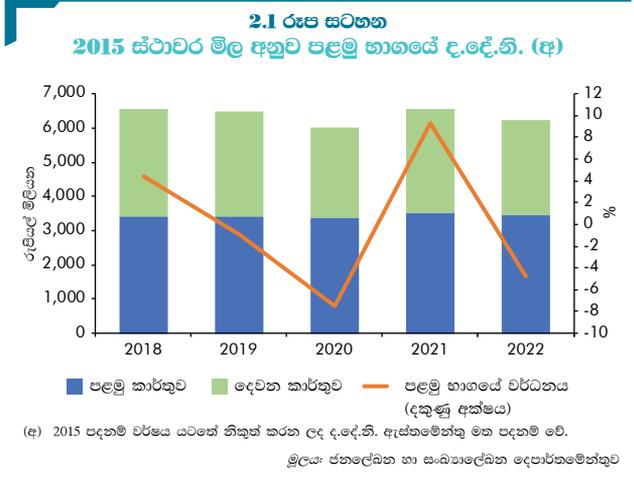
සේවා කටයුතුවල සමස්තයක් ලෙස දක්නට ලැබුණු පසුබෑම කෙරෙහි මූල්‍ය සේවා, වෘත්තීයමය සේවා සහ වෙනත් පුද්ගලික සේවාවල දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු පහත වැටීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මෙයට අමතරව රක්ෂණය, ප්‍රවාහන සේවා, සෞඛ්‍ය සේවා සහ දේපළ වෙළඳාම් ආදී කටයුතු ද මෙම කාලසීමාව තුළ දී පහත වැටුණි. කෙසේ වුව ද, වසරේ පළමු භාගය තුළ දී නවාතැන් සැපයීමේ සේවා, තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම,

රාජ්‍ය පරිපාලනය, තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා, විදුලි සංදේශ සේවා සහ අධ්‍යාපනය යන සේවා කටයුතුවල වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි.

තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම, ප්‍රවාහනය සහ නවාතැන් හා ආහාර පාන සැපයීමේ සේවා 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා කළ 4.7%ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව, 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී, ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රවාහන සේවාවල දක්නට ලැබුණු පසුබෑම හේතුවෙන්, 1.6%ක් දක්වා පහත වැටුණි. ඒ අනුව, විශේෂයෙන් ම වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දී පැවති ඉන්ධන හිඟතාවය හේතුවෙන් ප්‍රවාහන සේවා වසරේ පළමු භාගය තුළ දී 0.9%කින් පහත වැටුණි. කෙසේ වුව ද, තොග හා සිල්ලර වෙළඳ කටයුතු මෙම කාලසීමාවේ දී 1.3%ක වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. එමෙන්ම, සංචාරක පැමිණීමේදී දක්නට ලැබුණු ක්‍රමික වර්ධනයත් සමග නවාතැන් සහ ආහාරපාන සැපයීමේ සේවා ද වසරේ පළමු භාගයේ දී 28.4%කින් වර්ධනය විය.

2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී 18.6%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ තොරතුරු සහ සන්නිවේදනය ආශ්‍රිත කටයුතු, 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී පරිගණක වැඩසටහන් හා මෘදුකාංග නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත සේවාවල දක්නට ලැබුණු මන්දගාමීත්වය හේතුවෙන් 3.8%ක සාපේක්ෂව අඩු වේගයකින් වර්ධනය විය. මෙම උප කාණ්ඩය තුළ, පරිගණක වැඩසටහන් හා මෘදුකාංග නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත සේවා වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දී වාර්තා කළ පහත වැටීම ද සමග වසරේ පළමු භාගය තුළ දී 3.7%ක අඩු වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. තවද, විදුලි සංදේශ සේවා ද මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පසුගිය වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව 8.3%ක අඩු වේගයකින් වර්ධනය විය. එමෙන්ම, ගුවන්විදුලි හා රූපවාහිනී විකාශනය සහ එම නිෂ්පාදන කටයුතු ද මෙම වසරේ පළමු භාගය තුළ දී 8.6%කින් පහත වැටුණි.

වසරේ පළමු භාගය තුළ දී පැවති ඉන්ධන හිඟතාවය හේතුවෙන් සංචාරණය සීමා වීම මෙන්ම විදුලි කප්පාදුව ද සේවා කටයුතුවල පසුබෑම කෙරෙහි මූලික වශයෙන් හේතු විය...

2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී 7.1%ක ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළ මූල්‍ය, රක්ෂණය සහ දේපළ වෙළඳාම් කටයුතු, ප්‍රධාන වශයෙන් මූල්‍ය සේවා කටයුතුවල දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු පසුබෑම හේතුවෙන්, 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී 6.6%කින් පහත වැටුණි. පැවති ඉහළ උද්ධමනකාරී වාතාවරණය මැඩපැවැත්වීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයෙහි

බලපෑම හේතුවෙන් වසරේ පළමු භාගය තුළ දී මූල්‍ය සේවා ආශ්‍රිත කටයුතුවල 12.0%ක කැපී පෙනෙන පහත වැටීමක් වාර්තා විය. තවද, රක්ෂණය සහ, නිවාස අයිතිය ද ඇතුළත් දේපළ වෙළඳාම් කටයුතු ද 2022 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී පිළිවෙලින් 10.5%කින් සහ 0.5%කින් පහත වැටුණි.

අනෙකුත් සේවා ආශ්‍රිත කටයුතු සැලකීමේ දී, 2021 වසරේ පළමු භාගයට සාපේක්ෂව, 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී, වෙනත් පුද්ගලික සේවා, වෘත්තීයමය සේවා සහ සෞඛ්‍ය සේවාවල පහත වැටීමක් වාර්තා වූ අතර, රාජ්‍ය පරිපාලනය සහ අධ්‍යාපන සේවා වර්ධනය විය. ඒ අනුව, මෙම වසරේ පළමු භාගය තුළ දී වෙනත් පුද්ගලික සේවා සහ වෘත්තීයමය සේවා පිළිවෙලින් 2.0%කින් සහ 7.5%කින් පහත වැටුණි. තවද, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී සෞඛ්‍ය සේවා ආශ්‍රිත කටයුතු ද 4.3%කින් පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය පරිපාලනය සහ අධ්‍යාපන සේවා වසරේ පළමු භාගය තුළ දී වෙන් වෙන් වශයෙන් 2.9% බැගින් වර්ධනය විය.

කර්මාන්ත

ආර්ථික අර්බුදය තුළින් පැන නැඟුණු අභියෝග හේතුවෙන්, 2022 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ දී කර්මාන්ත අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය දැඩි පසුබෑමකට ලක් විය. අඛණ්ඩව පැවති ආනයනික ද්‍රව්‍ය හිඟකම පමණක් නොව, විදුලිය හා ඉන්ධන සැපයීමට බාධා ඇතිවීම, නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාම, සහ ඉහළ යන උද්ධමනය මධ්‍යයේ මූර්ත ආදායම පිරිහීම සමඟ සමස්තයක් වශයෙන් පාරිභෝගික ඉල්ලුමේ දක්නට ලැබුණු අඩුවීම හේතුවෙන් ද උප අංශවල කර්මාන්ත ක්‍රියාකාරකම් දැඩි ලෙස අඩාල විය.

බලශක්ති අර්බුදය මෙන්ම අමුද්‍රව්‍ය හිඟතාවයෙහි ද අහිතකර බලපෑම් හේතුවෙන් වසරේ පළමු භාගය තුළ දී නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල එකතු කළ අගය 6.2%කින් පහත වැටුණි. මෙහිදී, ආහාර, පාන වර්ග හා දුම්කොළ නිෂ්පාදනය වසරේ පළමු භාගය තුළ දී වාර්තා කරන ලද 9.9%ක සැලකිය යුතු පහත වැටීම සමස්ත නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල වර්ධනය අඩාල කිරීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. තවද, ලෝහමය නොවන වෙනත් ඛනිජමය නිෂ්පාදන, රබර් සහ ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන, රසායන ද්‍රව්‍ය හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන මෙන්ම අඟුරු සහ පිරිපහදු කළ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනයෙහි ද මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණි. කෙසේ වුවද, රෙදිපිළි, නිම් ඇඳුම් හා සම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනවල මෙම වසරේ පළමු භාගය තුළ දී 9.1%ක වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි.

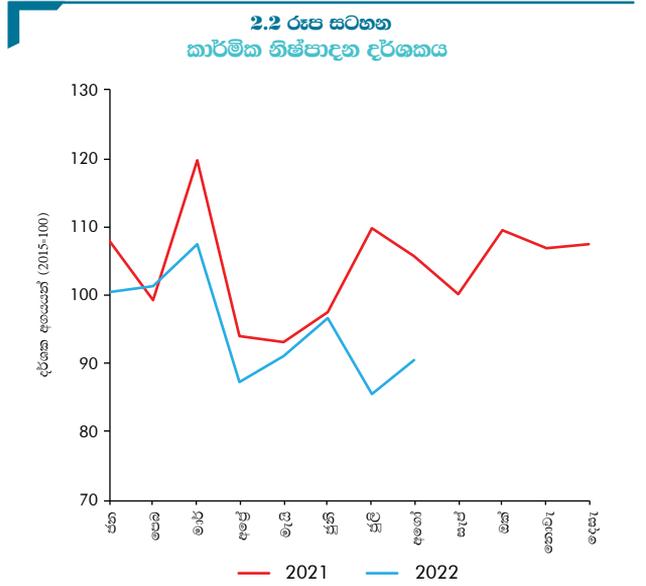
ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සහ බලශක්ති හිඟතාවය, ඉහළ අමුද්‍රව්‍ය මිල ගණන්, දැඩි මුදල් ප්‍රවාහ ගැටලු මෙන්ම රජයේ අරමුදල් යොදවන ලද ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති අත්හිටුවීම ද මෙම වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ඉදිකිරීම් කටයුතුවල 8.9%ක පහත වැටීම කෙරෙහි හේතු විය. තවද, ඉදිකිරීම් කටයුතු සමග ඉහළ සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින පතල් හා කැණීම් කටයුතු ද ප්‍රධාන වශයෙන් ඉදිකිරීම් කටයුතුවල දක්නට ලැබුණු පසුබෑම හේතුවෙන් මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී 13.1%කින් පහත වැටුණි.

කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය

2022 වසරේ අගෝස්තු මාසයෙන් අවසන් වන මාස අටක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය, පෙබරවාරි මාසයේ දී හැර, අඛණ්ඩව වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය

බලශක්ති අර්බුදය මෙන්ම අමුද්‍රව්‍යවල හිඟතාවය සහ මිල ගණන් ඉහළ යෑම ද වසරේ පළමු භාගයේ දී කර්මාන්ත කටයුතුවල වර්ධනය අඩාල වීමට හේතු විය...

වසරේ පළමු භාගය තුළ දී කර්මාන්ත කටයුතුවල දක්නට ලැබුණු පහළ යෑම කෙරෙහි කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා ප්‍රධානතම දායකත්වය සපයන නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල පහත වැටීම මූලික වශයෙන් හේතු විය. තවද, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ඉදිකිරීම් සහ පතල් හා කැණීම් කටයුතු ද සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, විදුලිය ආශ්‍රිත කටයුතු මෙන්ම ජලය රැස් කිරීම හා බෙදහැරීමේ කටයුතු ද සමස්ත කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා හිතකර ලෙස දායක විය.

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

පදනම යටතේ පහළ යෑම් වාර්තා කළේය. ඒ අනුව, සලකා බලන ලද කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකයේ, ප්‍රධාන උප අංශවන ආහාර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන, වෙනත් ලෝහ නොවන ඛනිජමය ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන, රෙදිපිළි නිෂ්පාදන සහ මූලික ලෝහ වර්ග නිෂ්පාදන යන ප්‍රධාන උප අංශවල ක්‍රියාකාරිත්වය සැලකිය යුතු අඩුවීමක් වාර්තා කළ අතර, අනෙකුත් බොහෝ සුළු උප අංශ ද මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී සමස්තයක් ලෙස පහළ යෑම් වාර්තා කළේය. විශේෂයෙන් ම, බොරතෙල් ආනයනය සීමා වීම නිසා දිගු කාලයක් පුරා පිරිපහදුව වසා දැමීම හේතුවෙන්, 2022 වසරේ පෙබරවාරි සහ මාර්තු මාසවල දී හැර අගුරු සහ පිරිපහදු කළ ඛනිජ තෙල් ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන උප අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අනෙකුත් මාසවල දී සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම ද, සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකයේ කාර්යසාධනය අඩු වීමට හේතුවිය. කෙසේ වෙතත්, දර්ශකයෙන් 30%ක පමණ දායකත්වයක් දක්වන ඇඟලුම් නිෂ්පාදන, රසායනික හා රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන, බීම වර්ග නිෂ්පාදන සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන ආදී සමහර උප අංශ ඇතැම් මාසවල දී දුර්වල ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්නුම් කළ ද, සමස්තයක් ලෙස කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇත.

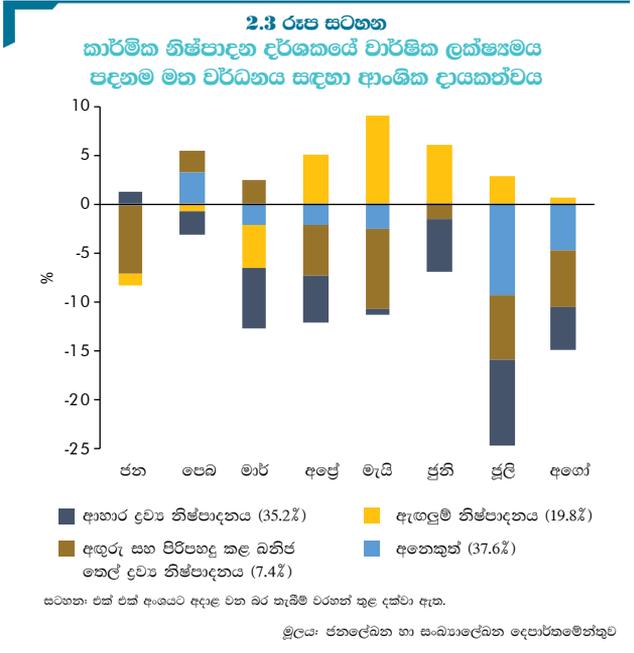
කාර්මික ප්‍රතිපත්ති සහ ආයතනික සහාය

කර්මාන්ත අංශයේ තිරසාර පැවැත්ම සහ වර්ධනය ඉලක්කගත කෙරුණු රජයේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග වසර තුළ දී මධ්‍යස්ථ අන්දමින් අඛණ්ඩව ක්‍රියාවට නැංවීය. කර්මාන්ත අංශයේ ප්‍රතිපත්ති ඉලක්කගත කිරීම සහ උපාය මාර්ගික දිශානතිය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින්, කර්මාන්ත සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය වැඩි

දියුණු කිරීමේ ප්‍රයත්නයෙහි රජය අඛණ්ඩව නිරත විය. ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපළ වාණිජකරණයට අදාළව දැනට පවතින දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, නවෝත්පාදන මත පදනම් වූ කාර්මික සංවර්ධනය දිරිමත් කිරීම සඳහා වසර තුළ දී ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජිතායතනය විසින් ද පියවර රැසක් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතින අතර, ලාංකික දේශීය නිෂ්පාදන සඳහා අනන්‍ය වෙළඳ නාමයක් නිර්මාණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ද ආරම්භ කරන ලදී.

පවතින ආර්ථික අර්බුදය මධ්‍යයේ, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ පැන නගින ගැටලු විසඳා ගැනීම සඳහා පෞද්ගලික සහ ජාත්‍යන්තර ආයතන සමඟ එක්ව රාජ්‍ය ආයතන විසින් පියවර කිහිපයක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. ඒ අනුව, ආනයන සීමා කිරීම් සහ අපනයන අදායම් ලැබීම් අනිවාර්ය ලෙස රුපියල්වලට පරිවර්තනය කිරීම වැනි නියාමන සීමා ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳීම සඳහා අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කිහිපයක් පවත්වන ලද අතර, විශේෂයෙන් ම, ආයෝජන මණ්ඩලයේ සමාගම්වල විදේශ විනිමය ගනුදෙනු මත නව විදේශ විනිමය පනතේ අදාළත්වය පිළිබඳව අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතින් ලබා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය කටයුතු කළේය. විවෘත ගිණුම් ගෙවීමේ පදනම යටතේ අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සහ කාර්මික කර්මාන්ත ශාලා සඳහා අවශ්‍ය ඉන්ධන ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ ඩිපෝ හරහා සැපයීම සඳහා ප්‍රමුඛතා නිර්ණායක මත පදනම්ව නිර්දේශ ලිපි නිකුත් කිරීමට කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය වැඩිදුර පියවර ගෙන ඇත. මේ අතර, සාර්ව ආර්ථික අභියෝග සහ කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් පීඩාවට ලක්වූ ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශ ඇතුළත්ව ණය ගැනුම්කරුවන්ට ඇති වූ බලපෑම් වෙන් වෙන්ව සිද්ධි වශයෙන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, දැනට ලබා දී ඇති ණය පහසුකම් සඳහා 2022 වසරේ ජූලි මාසයේ සිට මාස හයක කාලයක් සඳහා, සුදුසු පරිදි සහන ලබා දෙන ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකුවලින් ඉල්ලීමක් කර ඇත.

උත්සන්නවන සාර්ව ආර්ථික අසමතුලිතතා මධ්‍යයේ, කාර්මික අංශයේ තිරසාර වර්ධනයක් සඳහා හිතකර ව්‍යාපාරික පරිසරයක් සහතික කිරීම ඉලක්ක කරගත් කඩිනම් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව නැවත අවධාරණය කරමින්, 2022 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ සිදු කරන ලද විදේශ ආයෝජන, 34%කින් පමණ කැපී පෙනෙන ලෙස පහත වැටී ඇත. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සහ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් කර්මාන්ත අංශයට

සෘජු විදේශීය ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා වූ සිය ක්‍රියාමාර්ග අඛණ්ඩව ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් ඇගයුම්, මැණක් හා ස්වර්ණාභරණ, විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික නිෂ්පාදන, රබර් සහ රබර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සහ බෝට්ටු හා බෝට්ටු තැනීම ඇතුළු ආර්ථිකයේ හඳුනාගත් අපනයන අංශ කිහිපයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ජාතික අපනයන සන්නාමයක් සහ වසර පහක ප්‍රවර්ධන සැලැස්මක් ද සකස් කර ඇත. දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ව්‍යවසායයන් සම්බන්ධ කෙරෙන පොදු කේන්ද්‍රයක් ලෙස සමාගම්, පර්යේෂණ ආයතන හා නව ව්‍යාපාර ආයතන සඳහා සහාය වීමට සහ ඔවුන්ගේ ඉදිරි ව්‍යාපාර යෝජනා හෝ නවෝත්පාදන සඳහා සුදුසු හවුල්කරුවන් සොයා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා, නව ව්‍යාපාර හවුල්කාරීත්ව පිළිබඳ දත්ත පද්ධතියක් (Partnership database) පිහිටුවීම හරහා ආයෝජකයින් සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ ක්‍රියාමාර්ග ද වසර තුළ දී ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන ඇත. තවද, ආයෝජකයින්ට අදාළ නියෝජිතයන් වෙතින් අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා පහසුකම් සලසන පොදු මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරෙන විශේෂිත ඒකකයක් ද ස්ථාපිත කිරීම හරහා ආයෝජන අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කරවීමට කටයුතු කර ඇත. තවද, අපනයන අරමුණු කරගත් ව්‍යාපාර ඉලක්ක කරමින් වෙළඳ ප්‍රදර්ශන, වෙළඳපොළ සම්බන්ධතා නිර්මාණය කර ගැනීමේ වැඩසටහන්, දැනුම්වත් කිරීමේ සැසි සහ ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ඇතුළු ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් ද පවත්වන ලද අතර, නව වෙළඳපොළ අවස්ථා හඳුනා ගැනීමේ ප්‍රයත්නයක් ලෙස පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වාධීන රාජ්‍ය, අප්‍රිකානු සහ මැදපෙරදිග රටවල් ආශ්‍රිත වෙළඳපොළ අධ්‍යයන කිහිපයක් ද සිදු කෙරිණි.

කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් මගින් ආර්ථිකයට දක්වන විශාල දායකත්වය පිළිබඳව නිසි සැලකිල්ල යොමු කරමින්, වත්මන් ආර්ථික අර්බුදය තුළ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි විෂමාකාර අන්දමින් බලපාන දුෂ්කරතා හමුවේ, එම ව්‍යවසායයන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳව අවධානය යොමු වී ඇත. ද්විපාර්ශ්වික නියෝජිතයන් හරහා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන සහාය ලබා දීමට පියවර ගෙන ඇත්ත්, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් මුහුණ දෙන කාලීන අවශ්‍යතා සහ අභියෝග පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම, විශේෂයෙන් ම කෙටි කාලීනව ඔවුන්ගේ පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සහ යථාතත්වයට පත්වීමේ ක්‍රියාවලිය සහතික කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. ආර්ථිකය යථාතත්වයට පත්කිරීමේ න්‍යාය පත්‍රයේ

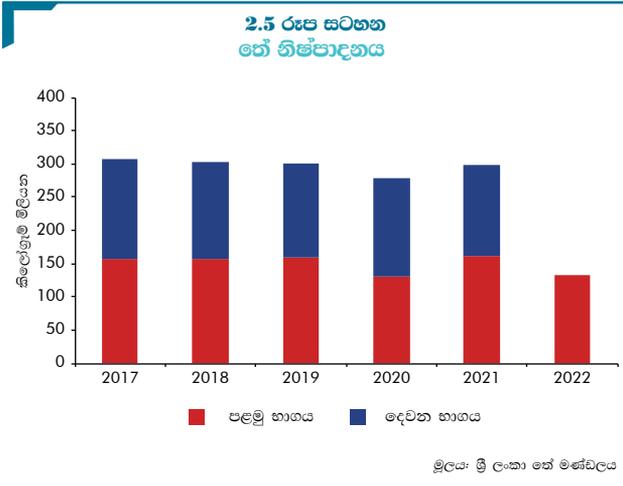
අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් විය යුත්තේ අපනයන වෙළඳපොළට පමණක් නොව, දේශීය වෙළඳපොළ තුළ ඇති හිඟය සපුරාලීමට හැකි වන පරිදි ඉහළ අගයක් එකතු කරන සහ විශේෂිත නිෂ්පාදන නිපදවීම සඳහා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශයේ දිශානතිය යළි සකස් කිරීමයි. මේ සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් නවීකරණය කරවීම සහ ගෝලීය අපනයන වෙළඳපොළ වෙත ප්‍රවේශය පහසු කිරීම සඳහා ඩිජිටල් පහසුකම්වලට අනුගතවීම වේගවත් කිරීමට මෙන්ම, මැදි කාලීනව, ශ්‍රී ලංකාවට දැනටමත් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ඇගයුම්, රෙදිපිළි, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සහ සාම්ප්‍රදායික අත්කම් වැනි නිෂ්පාදන අදාළ ගෝලීය අගය දාම මත ස්ථානගත කරවීම සඳහා රජයේ ආයතන සාමූහිකව ක්‍රියාත්මක වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. තව ද, ගෝලීය අගය දාම තුළ ඇති කාර්මික ඉල්ලුමට සමගාමීව දැනට පවතින කාර්මික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු අංශයේ විෂයමාලා සැලකිය යුතු ලෙස සංශෝධනය කිරීම ද කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශයේ පවතින නිපුණතා පරතර අවම කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වනු ඇත. තවද, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශය සඳහා කාර්යසාධනය පදනම් කරගත් දිරිගැන්වීමේ යෝජනා ක්‍රම හඳුන්වා දීම කඩිනමින් සිදුකළ යුතු වන අතර, එමගින් මැදි හා දිගු කාලීනව කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන්ගේ සමස්ත ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා පහසුකම් සැලසෙනු ඇත.

කෘෂිකාර්මිකය

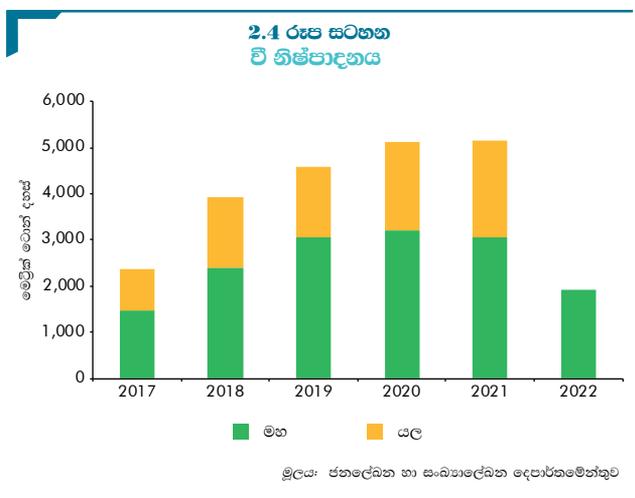
වගා කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි පොහොර නොලැබීමෙහි බලපෑමෙන්, ප්‍රධාන වශයෙන් වී, තේ සහ එළවළු වගාවන්ගේ එකතු කළ අගයෙහි දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු පසුබැස්ම හමුවේ 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී කෘෂිකාර්මික කටයුතු පහත වැටුණි. තවද, ධීවර කටයුතු, සත්ව නිෂ්පාදන, අනෙකුත් ධාන්‍ය වගාව, රබර් වගාව සහ වන වගාව ආශ්‍රිත කටයුතු ද මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, තෙල් සහිත පළතුරු හෝඟ වගාව (පොල්, තැඹිලි, පාම් ඔයිල්), කුළුබඩු හෝඟ වගාව, පැළ බෝ කිරීම සහ වෙනත් බහු වාර්ෂික හෝඟ වගාව ද වසරේ පළමු භාගය තුළ දී සමස්ත කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා හිතකර ලෙස දායක විය.

වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පොහොර ප්‍රමාණවත් පරිදි නොලැබීම හේතුවෙන් ප්‍රධාන හෝඟ වගාවන්හි සැලකිය යුතු පහත වැටීමක් වාර්තා වූ අතර, එය වසරේ පළමු භාගය තුළ සමස්ත කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල වර්ධනය අඩාල වීමට හේතු විය...

විශේෂයෙන්ම, පොහොර වර්ග හා වෙනත් කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය වැනි කෘෂිකාර්මික යෙදවුම්වල පැවති හිඟය, නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යෑම මෙන්ම ආර්ථික අර්බුදය මධ්‍යයේ බලශක්ති සැපයුම සඳහා ඇති වූ බාධා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු කොටගෙන 2022 වසරේ අගෝස්තු මාසයෙන් අවසන් වූ මාස අටක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී කෘෂිකාර්මික කටයුතු මන්දගාමී ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කළේය. 2016/17 මහ කන්නයට පසුව වාර්තා වූ අඩුම වී නිෂ්පාදන මට්ටම වාර්තා කරමින්, 2021/2022 මහ කන්නයේ දී සමස්ත වී නිෂ්පාදනය, 2020/2021 මහ කන්නයේ දී වාර්තා වූ මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 3.1ක ඉහළ අස්වැන්නට සාපේක්ෂව මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 1.9ක් දක්වා වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 36.9%කින් පහත වැටුණි. තවද, 2022 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී එළවළු නිෂ්පාදනය වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 6.5%කින් පහත වැටුණු අතර, එම කාලපරිච්ඡේදයේ දී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෙරග නිෂ්පාදනය වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 37.8%කින් පහළ ගියේය. වැවිලි අංශය සලකා බැලීමේ දී, 2022 වසරේ අගෝස්තු මාසයෙන් අවසන් වූ මාස අටක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී තේ හා රබර් නිෂ්පාදනය, පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව, පිළිවෙළින්, වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 19.2%කින් සහ 13.8%කින් පහළ ගියේය. භූමියේ උස අනුව, උඩරට, මැදරට හා පහතරට ලෙස වර්ග කෙරෙන තේ වගා කාණ්ඩ තුනෙහිම නිෂ්පාදනය, ප්‍රධාන වශයෙන් පොහොර හා කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය හිඟ වීම සහ ඉන්ධන හිඟය හේතුකොටගෙන පහළ ගියේය. රබර් වගා කරන ප්‍රදේශවල පැවැති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්ව, දිලීර රෝගයක් වේගයෙන් ව්‍යාප්ත වීම සහ පොහොර හා වෙනත් යෙදවුම් හිඟ වීම යන සාධකවල ඒකාබද්ධ බලපෑම රබර් නිෂ්පාදනය පහත වැටීම සඳහා හේතු විය. මේ අතර, 2022 වසරේ මේ දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ, තේ සහ රබර් වෙන්දේසි

මිල ගණන් කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගිය අතර, වසරේ තෙවැනි කාර්තුව තුළ දී ඉතිහාසයේ මෙතෙක් වාර්තා වූ ඉහළම මිල ගණන් වාර්තා කළේය. 2021 වසර මුළුල්ලේ පැවති හිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන්ගේ පසු බලපෑම හේතුවෙන් 2022 වසරේ අගෝස්තු මාසයෙන් අවසන් වූ මාස අටක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පොල් සහ පොල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 12.3%කින් ඉහළ ගිය අතර, වර්තමානයේ දී පොල් වගාව සඳහා යොදන පොහොර ප්‍රමාණය අඩුවීම හේතුවෙන් ඉදිරි වසරවල පොල් අස්වැන්න පහළ යනු ඇත. මේ අතර, ඉන්ධන හිඟය සහ විදුලිය කප්පාදු කිරීම හේතුවෙන් ධීවර සහ සැපයුම් දාම කටයුතුවලට සිදු වූ බාධා වීම් ධීවර අංශයෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. මේ අනුව, 2022 වසරේ අගෝස්තු මාසයෙන් අවසන් වූ මාස අටක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, සමස්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය 2021 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 9.7%කින් පහත වැටුණු අතර, සමස්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් 72%ක් පමණ වන මුහුදු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය 15.5%කින් කැපී පෙනෙන ලෙස පහත වැටීම ඒ සඳහා හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත 9.1%කින් ඉහළ ගියේය. ආනයනය කළ මෙන්ම දේශීය නිෂ්පාදනය කරන සත්ත්ව ආහාර හිඟ වීම සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් පශු සම්පත් අංශයේ වර්ධනයට බාධා එල්ල වීම හේතුවෙන් වසරේ පළමු භාගය තුළ දී එම අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය මන්දගාමී වූ අතර, එමගින් පශු සම්පත් නිෂ්පාදන සඳහා පැවති දේශීය වෙළඳපොළ සිල්ලර මිල ගණන් වාර්තාගත මට්ටමකට ඉහළ ගියේය.

කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති සහ ආයතනික සහාය

රට තුළ වර්ධනය වන ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ අභියෝගය මධ්‍යයේ, ගොවීන්ගේ ජීවනෝපායන්ට සහාය දක්වන අතර ම, කෘෂිකාර්මික ආහාර සැපයුම අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට සහ දැරිය හැකි මිලකට ආහාර සැපයීම සහතික කිරීම සඳහා රජය විසින් ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වී සහ සහල් මිල ගණන් උච්චාවචනය වීම පාලනය කිරීම මෙන්ම, අඛණ්ඩ සැපයුමක් සහතික කිරීම සඳහා රජය විසින් වරින් වර වෙළඳපොළ වෙත මැදිහත්වීම් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, වී අලෙවි මණ්ඩලය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද වී මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන යටතේ නාඩු කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 90.00ක්, සම්බා කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 92.00ක් සහ කීරි සම්බා කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 95.00ක් යන මිල ගණන්වලට 2021/2022 මහ කන්නය සඳහා වී මෙට්‍රික් ටොන් 71,280ක් මිලදී ගන්නා ලදී. තවද, වී නිෂ්පාදන අංශයේ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යෑම සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2022 යල කන්නය සඳහා වී මිලදී ගැනීමේ සහතික මිල ගණන්, සම්බා කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 125.00ක්, නාඩු කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 120.00ක් සහ කීරි සම්බා කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 130.00ක් ලෙස ඉහළ දමන ලදී. මෙම සංශෝධිත සහතික මිල ගණන් යටතේ 2022 වසරේ යල කන්නයේ දී වී අලෙවි මණ්ඩලය විසින් වී මෙට්‍රික් ටොන් 30,000ක් පමණ මිලදී ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, වී අලෙවි මණ්ඩලය සතුව වී මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැති වීම හේතුවෙන් රජයේ වී මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන සාර්ථක ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන නොමැති අතර, 2022 යල කන්නය සඳහා මේ දක්වා මිලදී ගෙන ඇති වී ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 7,076ක් පමණක් වන අතර, මේ හේතුවෙන්, ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ අස්වැන්න මහා පරිමාණ පෞද්ගලික මෝල් හිමියන්ට අඩු මිලකට විකිණීමට සිදු වී ඇත. මේ අතර, සහල් මිල ගණන් විශාල වශයෙන් ඉහළ යෑම වැළැක්වීම සඳහා 2022 වසරේ මැයි 02 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි නාඩු, සම්බා සහ කීරි සම්බා කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා උපරිම සිල්ලර මිල, පිළිවෙළින්, රුපියල් 220.00ක්, රුපියල් 230.00ක් සහ රුපියල් 260.00ක් ලෙස නියම කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, උපරිම මිලක් නියම කළ ද, දේශීය වෙළඳපොළ මිල, උපරිම සිල්ලර මිලට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුණ අතර, මිල ඉහළ යෑම් සඳහා පැවති පීඩනය ද අඛණ්ඩව පැවතිණි. තවද, දේශීය නිෂ්පාදනය පහත වැටීම නිසා සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා සහල් හෝ වී විකිණීම,

ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම, බෙදාහැරීම සහ මිලදී ගැනීම තහනම් කරමින් 2022 වසරේ ජූනි මාසයේ දී අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයක් නිකුත් කරන ලදී. මේ අතර, 2022 වසරේ අගෝස්තු මාසයෙන් අවසන් වන මාස අටක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී දේශීය වෙළඳපොළ තුළ මිල විචලනයන් අවම මට්ටමක පවත්වා ගනිමින් සහල් සුලබතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා සහල් මෙට්‍රික් ටොන් 596,502ක් පමණ ආනයනය කර ඇත.

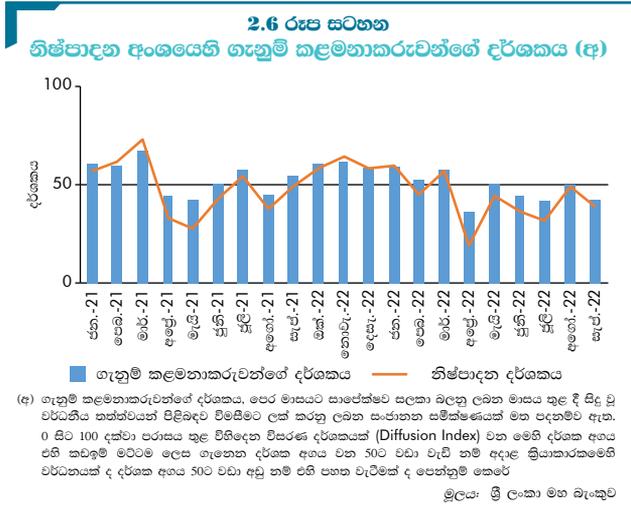
කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිතවල සුලබතාවය සහ ඒවා දැරිය හැකි මිලකට මිලදී ගැනීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා රජය විසින් ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ගෙන ඇත...

විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා හිඟය හේතුවෙන් පොහොර ආනයනය සීමා වීම සහ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා රසායනික පොහොර වර්ග භාවිතය එක්වරම තහනම් කිරීම සමඟ ප්‍රමාණවත් ලෙස පොහොර නොලැබීමෙන් සිදුවන අහිතකර ප්‍රතිඵලය පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2022 වසරේ තෙවැනි කාර්තුව ආරම්භයේ සිට රසායනික පොහොර සැපයීම සඳහා රජය විසින් කඩිනම් පියවර ක්‍රියාවට නැංවීය. 2021 වසරේ අවසාන භාගයේ දී, අකාබනික පොහොර වර්ග සහ වෙනත් කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා පනවා තිබූ තහනම ඉවත් කළ ද, දේශීය වශයෙන් වූ විදේශ විනිමය ද්‍රවශීලතා හිඟය හේතුවෙන් පොහොර ආනයනය තවදුරටත් පහළ මට්ටමක පැවතීම මගින් සමස්ත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට ඇතිවන අහිතකර බලපෑම පිළිබඳ ගැටලු මතුකර ඇත. මෙම වාතාවරණය තුළ, 2022 වසරේ ජූලි සිට අගෝස්තු දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, ඉන්දීය ණය පහසුකම යටතේ රජය විසින් යූරියා මෙට්‍රික් ටොන් 65,000ක් මිලදී ගත් අතර, එයින් මෙට්‍රික් ටොන් 30,000ක් 2022 වසරේ යල කන්නයේ වී වගා කිරීම සඳහා දැනටමත් බෙදා දී ඇති අතර, ඉතිරි යූරියා ප්‍රමාණය 2022/2023 මහ කන්නය සඳහා ලබා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ. 2022 වසරේ යල කන්නයේ දී කිලෝග්‍රෑම් 50ක යූරියා මල්ලක් රුපියල් 10,000ක සහන මිලකට ගොවීන්ට ලබා දෙන ලදී. තවද, 2022 වසරේ තෙවැනි කාර්තුවේ අග භාගයේ සිට මොණරාගල, කුරුණෑගල සහ අනුරාධපුර යන ප්‍රධාන වශයෙන් බඩ ඉරිඟු වගා කරන දිස්ත්‍රික්කවල ගොවීන්ට පොහොර ලබාදීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත. මීට අමතරව, ඉන්දීය ණය පහසුකම යටතේ ලබාගත් යූරියා ප්‍රමාණයෙන් මෙට්‍රික් ටොන් 15,000ක් තේ වගාව සඳහා

ලබාදීමට කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය එකඟ වී ඇති අතර, ඒ අනුව එම යුරියා ප්‍රමාණය තේ වැවිලිකරුවන් වෙත ලබා දෙමින් පවතී. තවද, වැවිලි බෝග සඳහා ග්ලයිෆොසේට් ආනයනය කිරීම මත පනවා තිබූ සීමා ඉවත් කිරීමට කැබිනට් මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබා දී ඇත. කෙසේ වෙතත්, අඛණ්ඩව පවතින සාර්ව ආර්ථික අභියෝග සහ ඉහළ මට්ටමේ පවතින ගෝලීය පොහොර මිල ගණන් මධ්‍යයේ, කෘෂිකාර්මික අංශයේ වාර්ෂික පොහොර අවශ්‍යතාවයට සාපේක්ෂව පවතින රසායනික පොහොර ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන්, අස්වැන්න අඩු වීම, ගොවි ප්‍රජාවන්ගේ ජීවනෝපාය සහ මෙරට ආහාර සුරක්ෂිතතාවය යනාදිය පිළිබඳ ගැටලු තවදුරටත් වර්ධනය වනු ඇති අතර, එමගින් ජනගහනයේ දිගුකාලීන යහපැවැත්ම කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇති විය හැක. එබැවින් ජනගහනය තුළ විශේෂයෙන් ම අවදානමට ලක්වීමට වැඩි ඉඩක් පවතින කාණ්ඩ අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට ඇති අවදානම් අවම කරමින්, ගොවි ජනතාවගේ ජීවනෝපායයන් සුරක්ෂිත කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, විවිධ කම්පන සඳහා සාර්ථක ලෙස මුහුණ දිය හැකි තිරසාර කෘෂිකාර්මික අංශයක් නැවත ඇති කිරීම සඳහා කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අවශ්‍ය වී ඇත. ඒ අනුව, මැදි කාලයේ සිට දිගු කාලය දක්වා ආර්ථික වශයෙන් ප්‍රතිලාභ ජනනය කරන, පාරිසරිකමය වශයෙන් හිතකර, සහ සමාජීය වශයෙන් සාධාරණ ලෙස ක්‍රියාත්මක වන තිරසාර කෘෂිකාර්මික පද්ධතියක් ගොඩනැගීම සඳහා සාමූහික ප්‍රයත්නයක් දැරීම අවශ්‍ය වේ.

ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශක සමීක්ෂණ තුළින් පිළිබිඹුවන ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුතුවල ප්‍රවණතා

නිෂ්පාදන අංශයේ ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශකය, සැපයුම් මෙන්ම ඉල්ලුම් අංශයේ පැවති අවහිරතා හේතුවෙන් දෙවන සහ තෙවන කාර්තුව තුළදී සමස්තයක් වශයෙන් පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර, වසරේ ඉදිරි කාලය සඳහා වන ව්‍යාපාර පිළිබඳ අපේක්ෂාවන් ද අයහපත් මට්ටමක පවතී. කෙසේ වුවද, නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම්වල මාසික වර්ධනයක් පිළිබිඹු කරමින්, සමස්ත දර්ශකය වසරේ පළමු මාස තුන තුළ දී ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. මේ කෙරෙහි, නව ඇණවුම්, නිෂ්පාදනය සහ සේවා නියුක්තිය යන උප දර්ශකයන්ගේ සිදු වූ ඉහළ යෑම හේතු විය. එසේ වුවද, බැංකු පද්ධතිය තුළ විදේශ විනිමය හිඟ වීම හේතුවෙන් ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීම සඳහා බාධා ඇති වීම, විදුලි කප්පාදුව සහ ඉන්ධන හිඟ වීම වැනි සැපයුම් අංශයේ අවහිරතා 2022

වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ සිට නිෂ්පාදන කටයුතු කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ අතර, ඒ අනුව දෙවන සහ තෙවන කාර්තුවලට අයත් වූ සියළුම මාසවල දී සමස්ත දර්ශකයේ පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. තවද, අවසන් මාස කීපයේ දී සැපයුම් අංශයේ අවහිරතා යම් තරමකට පහව ගිය ද අප්‍රේල් මාසයේ සිට නිෂ්පාදන උප දර්ශකය අඛණ්ඩව පහත වැටිණ. මේ අතර, රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් නිෂ්පාදන වැනි අපනයනානිමුඛ කර්මාන්ත සමග සැසඳීමේ දී මූලික වශයෙන් දේශීය වෙළඳපොළ වෙත නිෂ්පාදනයන් සිදු කරනු ලබන කර්මාන්තකරුවන් බැංකු පද්ධතිය තුළ අවශ්‍ය තරම් විදේශ විනිමය නොමැති වීම හේතුවෙන් ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමේ දී වඩාත් දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දෙන ලදී. තවද, විදුලි කප්පාදුව සහ ඉන්ධන හිඟය, සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දක්වන බොහෝ සමාගම්වලට අහිතකර ලෙස බලපා තිබූ අතර, විශේෂයෙන්ම අත්‍යවශ්‍ය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ නිරත වී සිටින කර්මාන්තකරුවන් සඳහන් කරන ලද්දේ ඉහළ උද්ධමනකාරී පරිසරයක් තුළ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිලදී ගැනීමේ හැකියාව පහත වැටීම හේතුවෙන් ඉල්ලුමේ අඩු වීමක් පෙන්නුම් කළ බවය. සැප්තැම්බර් මාසයේ සමීක්ෂණයට අනුව, දේශීය වශයෙන් පවතින ගැටලුවලට අමතරව අපනයන ගමනාන්තයන්හි ආර්ථික අවපාතයක් ඇතිවීමට ඇති හැකියාව හා ඒ තුළ විදේශ ඉල්ලුමට ඇති විය හැකි බලපෑම පිළිබඳව

පළමු කාර්තුව තුළ දී නිෂ්පාදන සහ සේවා අංශ ද්විත්වයෙහිම ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශකවල දක්නට ලැබුණු වර්ධනය, සැපයුම් අංශයේ අවහිරතා හේතුවෙන් අප්‍රේල් මස සිට අඩාල විය. කෙසේවුවද, සේවා අංශයේ දර්ශකය අගෝස්තු මස සිට නැවත ඉහළ ගිය අතර නිෂ්පාදන අංශයේ දර්ශකය තවදුරටත් පහත වැටුණි...

පවතින බිය හේතුවෙන් ද හතරවන කාර්තුවේ නිෂ්පාදන කාර්මාන්ත කටයුතු සඳහා වන අපේක්ෂාවන්හි පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

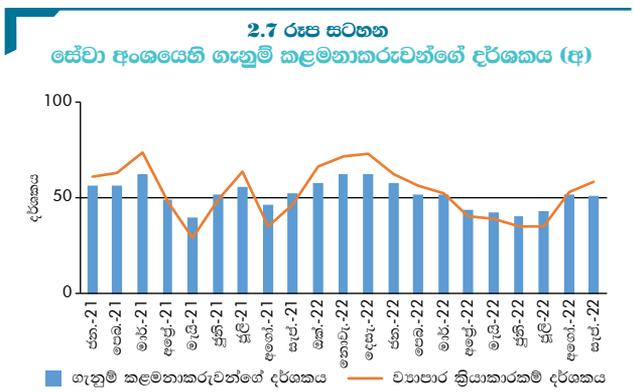
මේ අතර, පළමු කාර්තුවේ දී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ සේවා අංශයෙහි ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශකය, සැපයුම් අංශයේ පැවති අවහිරතා හේතුවෙන් දෙවන කාර්තුවේ දී පහත වැටුණු අතර, තුන්වන කාර්තුවේ අවසාන භාගය වන විට හතරවන කාර්තුව සඳහා වන ධනාත්මක ව්‍යාපාර අපේක්ෂාවන් ද සමග යහපත් වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. පළමු කාර්තුවේ දී මෙම දර්ශකයේ මාසික වශයෙන් දක්නට ලැබුණු ඉහළ යෑම කෙරෙහි නව ව්‍යාපාර සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් උප දර්ශකවල වර්ධනය හේතු විය. මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ ප්‍රවාහන සේවා, නවාතැන් හා ආහාරපාන සැපයීම සහ වෙනත් පුද්ගලික සේවා යන සේවා කටයුතුවල මාසික වශයෙන් වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. එසේ වුවද, සේවා අංශයේ ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශකයෙන් පිළිබිඹු වූ පරිදි දෙවන කාර්තුව තුළ දී සේවා අංශයේ ව්‍යාපාරික කටයුතු පහත වැටෙන ලදී. මේ අනුව, විදුලි කප්පාදුව මෙන්ම ඉන්ධන හා ගැස් සපයා ගැනීමේ අපහසුව ද, විශේෂයෙන් නවාතැන් හා ආහාර පාන සැපයීම ඇතුළු සේවා අංශයෙහි බොහෝ ව්‍යාපාරික කටයුතු කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපාන ලදී. තවද, දේශපාලන අවිනිශ්චිතතාව සහ ඉන්ධන හිඟය හමුවේ සමාජයේ ඇති වූ නොසන්සුන්තාව, ප්‍රවාහන සේවා, නවාතැන් හා ආහාරපාන සැපයීමේ සේවා, වෙනත් පුද්ගලික සේවා, අධ්‍යාපනය සහ තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම වැනි බොහෝ සේවා අංශයන්හි ක්‍රියාකාරකම් දුර්වල කරන ලදී. කෙසේ වුවද, ඉන්ධන සැපයුම ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වීමත් සමග සේවා අංශයේ ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ

දර්ශකය අගෝස්තු මාසයේ සිට නැවත වර්ධනය මාවතට පිවිසෙන ලදී. එසේ වුවද, ප්‍රධාන වශයෙන් පාරිභෝගිකයින්ගේ මිලදී ගැනීමේ හැකියාව හීන වීමත් සමග තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම තවදුරටත් පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. මේ අතර, සැප්තැම්බර් මාසයේ සමීක්ෂණයට අනුව, සාපේක්ෂව යහපත් ඉදිරි දක්මක් පිළිබිඹු කරමින් වසරේ සිව්වන කාර්තුව සඳහා වන ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ අපේක්ෂා වැඩි දියුණු විය.

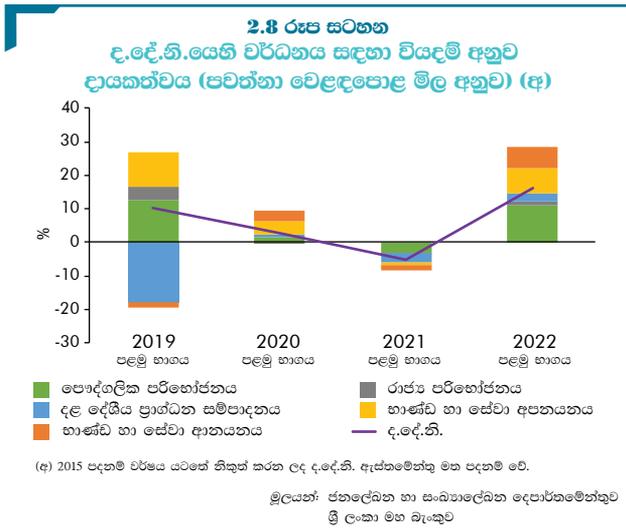
2.2 වියදම

ආර්ථිකයේ පරිභෝජන සහ ආයෝජන වියදම්වලින් සමන්විත වන දළ දේශීය වියදම (ද.දේ.වි.) පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා කරන ලද 18.4%ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව, 2022 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී පැවති ඉහළ උද්ධමනකාරී වාතාවරණය තුළ 21.0%කින් වර්ධනය විය. මෙම වර්ධනය කෙරෙහි 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී 14.5%ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ පරිභෝජන වියදම, මෙම වසරේ පළමු භාගයේ දී 25.7%ක ඉහළ වේගයකින් වර්ධනය වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. විශේෂයෙන්ම, ආහාර ද්‍රව්‍ය ඇතුළුව පාරිභෝගික භාණ්ඩවල මිල ගණන් ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යෑම, පරිභෝජන වියදමෙහි මෙම ඉහළ යෑම කෙරෙහි සැලකිය යුතු දායකත්වයක් සැපයීය. මේ අතර, 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී 27.4%කින් වර්ධනය වූ ආයෝජන වියදම මෙම වසරේ පළමු භාගයේ දී 10.9%කින් ඉහළ ගියේය. විශේෂයෙන්ම, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය හා සම්බන්ධ අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යෑම, පවත්නා මිල අනුව ආයෝජන වියදමෙහි දක්නට ලැබුණු මෙම ඉහළ වර්ධනයට මූලික වශයෙන් හේතු විය. තවද, 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී ආනයනවල දක්නට ලැබුණු

පවත්නා මිල අනුව දේශීය වියදමෙහි දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු වර්ධනය කෙරෙහි පාරිභෝගික භාණ්ඩ සහ ආයෝජන භාණ්ඩවල මිල ඉහළ යෑම හේතු වූ අතර, අපනයනවල ඉහළ වර්ධනය ශුද්ධ විදේශීය ඉල්ලුම ශක්තිමත් කිරීමට හේතු විය...

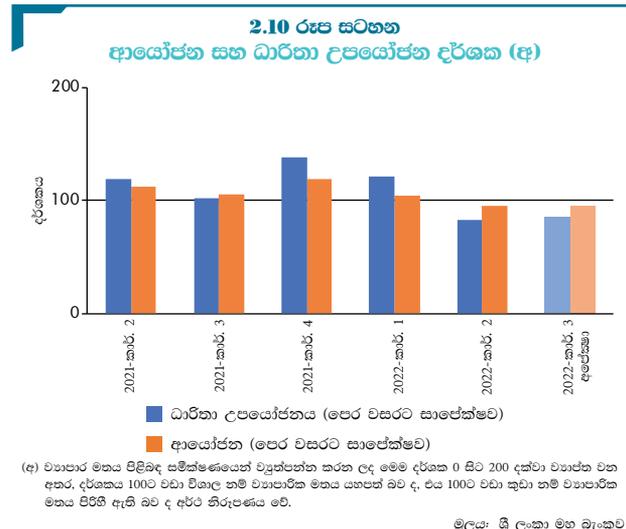
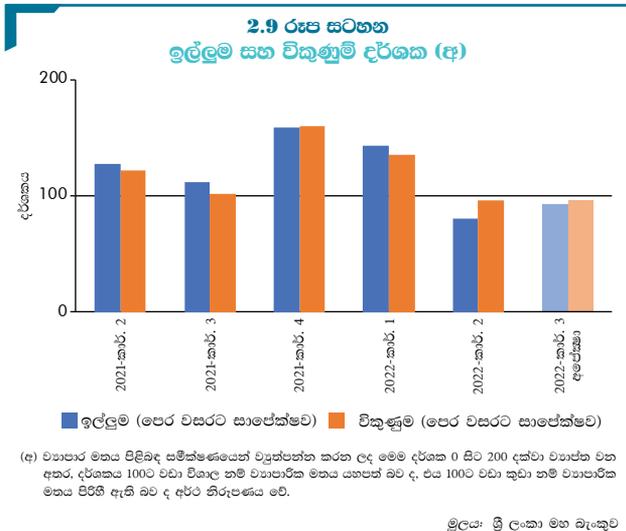
(අ) ගැනුම් කළමනාකරුවන්ගේ දර්ශකය, පෙර මාසයට සාපේක්ෂව සලකා බලනු ලබන මාසය තුළ දී සිදු වූ වර්ධනය තත්ත්වයන් පිළිබඳව විමසීමට ලක් කරනු ලබන සංජානන සමීක්ෂණයක් මත පදනම්ව ඇත. 0 සිට 100 දක්වා පරාසය තුළ විශිෂ්ට විසරණ දර්ශකයක් (Diffusion Index) වන මෙහි දර්ශක අගය එහි කඩඉම් මට්ටම ලෙස ගැනෙන දර්ශක අගය වන 50ට වඩා වැඩි නම් අදාළ ක්‍රියාකාරකමෙහි වර්ධනයක් ද දර්ශක අගය 50ට වඩා අඩු නම් එහි පහත වැටීමක් ද පෙන්නුම් කෙරේ.
මූලාශ්‍ර: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සැලකීමේ දී, වසරේ පළමු භාගය තුළ දී පැවති ඉහළ උද්ධමනකාරී වාතාවරණය මධ්‍යයේ පාරිභෝගිකයන්ගේ ක්‍රය ශක්තිය පහළ යෑම හේතුවෙන් පරිභෝජනය 0.7%ක පහත වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී. තවද, ආයෝජන වියදම ද ස්ථාවර මිල අනුව 30.7%කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, භාණ්ඩ හා සේවා ආනයන විශාල ලෙස පහත වැටීමෙහි මෙන්ම එම අපනයනවල වාර්තා කළ ඉහළ වර්ධනයෙහි ද සමස්ත ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ස්ථාවර මිල අනුව ශුද්ධ විදේශීය ඉල්ලුම 77.2%කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. ඒ අනුව, ස්ථාවර මිල අනුව ද.දේ.නි. 2022 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී 4.8%කින් පහත වැටුණි.

ව්‍යාපාර අපේක්ෂා පිළිබඳ සමීක්ෂණය තුළින් පිළිබිඹු වන ඉල්ලුම් අංශයෙහි ප්‍රවණතා

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් කාර්තුමය පදනමෙන් පවත්වනු ලබන ව්‍යාපාර අපේක්ෂා පිළිබඳ සමීක්ෂණයට අනුව, විශේෂයෙන් සැපයුම් අංශයේ දක්නට ලැබුණු අවහිරතාවල බලපෑම හේතුවෙන්, වියදම් අංශය හා

සම්බන්ධ ප්‍රධාන දර්ශකයන්හි ක්‍රමික පහත වැටීමක් දක්නට ලැබුණි. ඒ අනුව, 2021 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදවලට සාපේක්ෂව 2022 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළ දී ඉල්ලුම සහ විකුණුම් උපදර්ශක ඉහළ ගිය නමුත් දෙවන කාර්තුව තුළ දී පහළ යෑමක් වාර්තා කරන ලදී. වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දී දක්නට ලැබුණු සැපයුම් ආශ්‍රිත අවහිරතා ඉල්ලුම සහ විකුණුම්වල දක්නට ලැබුණු මෙම පහත වැටීම කෙරෙහි බලපාන ලදී. තවද, ධාරිතා උපයෝජනය සහ ආයෝජන යන උපදර්ශක ද 2021 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදවලට සාපේක්ෂව 2022 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළ දී ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළ නමුත්, දෙවන කාර්තුව තුළ දී ඉල්ලුම සහ විකුණුම්වල දක්නට ලැබුණු පසුබැමට අනුරූපව මෙම උප දර්ශකයන්හි ද පහත වැටීමක් වාර්තා කරන ලදී. ආයෝජනය සහ ධාරිතා උපයෝජනය යන උප දර්ශකයන්හි වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දී දක්නට ලැබුණු පහත වැටීම කෙරෙහි මූලික වශයෙන් විදුලි කප්පාදුව, අමුද්‍රව්‍ය සහ ඉන්ධන හිඟය වැනි සැපයුම් අංශයේ අවහිරතා මෙන්ම රට තුළ පැවැති අවිනිශ්චිත වාතාවරණය ද හේතු විය. මේ අතර, පසුගිය වසරේ තෙවන කාර්තුවට සාපේක්ෂව, ඉල්ලුම, විකුණුම්, ආයෝජනය සහ ධාරිතා උපයෝජන යන උප දර්ශක මෙම වසරේ තෙවන කාර්තුව තුළ දී ද තවදුරටත් පහත වැටෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

සමාජයේ වශයෙන් පැන නැගුණු අසහනකාරී තත්ත්වය සහ දේශපාලනික අස්ථාවරත්වය මෙන්ම සැපයුම් අංශයේ ඇති වූ බොහෝ අවහිරතා ද ව්‍යාපාර අපේක්ෂා පිළිබඳ දර්ශක කෙරෙහි විශේෂයෙන්ම වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දී බලපෑ අතර, තෙවන කාර්තුව පිළිබඳ අපේක්ෂාවන් ද පහළ මට්ටමක පවතී...

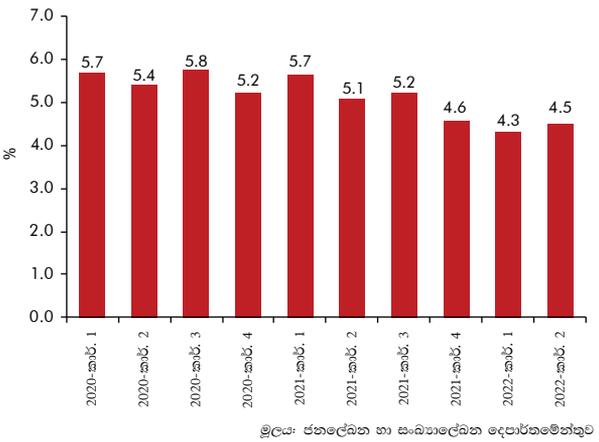
2.3 සේවා නියුක්තිය

2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී ශ්‍රම වෙළඳපොළ ආශ්‍රිත බොහෝ දර්ශක යහපත් අතට හැරීම කෙරෙහි 2021 වසරේ පළමු භාගයේ ශ්‍රමිකයන් වෙළඳපොළෙන් ඇත්වීමට හේතු වූ වසංගත ආශ්‍රිත අවහිරතාවන් ක්‍රමයෙන් පහව යෑම හේතු වුවද, ආර්ථික කටයුතුවල පහළ යෑමත් සමඟම ශ්‍රම ඵලදායීතාවය පහත වැටුණි. ඒ අනුව, ආර්ථික වශයෙන් සක්‍රීය ජනගහනය වන ශ්‍රම බලකාය, 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ මිලියන 8.594 සිට 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී මිලියන 8.699ක් දක්වා 0.9%කින් ඉහළ යන ලදී. එසේම, 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී මිලියන 8.465ක් වූ ආර්ථික වශයෙන් සක්‍රීය නොවන ජනගහනය 2022 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී මිලියන 8.447ක් දක්වා පහළ යන ලදී. තවද, ජනගහනයේ දක්නට ලැබුණු සුළු වර්ධනයට සාපේක්ෂව ශ්‍රම බලකායේ වාර්ෂික වර්ධනය ඉහළ අගයක් ගැනීම හේතුවෙන්, ශ්‍රම බලකාය සහ කුටුම්භ ජනගහනය අතර අනුපාතය වන ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ 50.4% සිට 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී 50.6%ක් දක්වා සුළු වශයෙන් ඉහළ යන ලදී. එසේම, විශේෂයෙන්ම 2022 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී, නව රැකියා අවස්ථාවල වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් සේවා නියුක්ත ජනගහනය 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ මිලියන 8.132 සිට 2022 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී මිලියන 8.283ක් දක්වා 1.9%කින් ඉහළ යන ලදී. ඒ අනුව, සේවා නියුක්ති අනුපාතිකය 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ 5.4% සිට 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී 4.5%ක් දක්වා පහත වැටුණු අතරම, සේවා නියුක්ත ජනගහනය ද 2021

වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් ඇතිවූ බාධාවන් ක්‍රමයෙන් පහව යාමත් සමඟම, ශ්‍රම වෙළඳපොළ දර්ශක යහපත් අතට පත්විය...

වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ මිලියන 0.462 සිට 2022 වසරේ පළමු භාගයේ දී මිලියන 0.386ක් දක්වා පහත වැටෙන ලදී. ආර්ථිකයේ නිමැවුම සහ වැඩ කරන ලද පැය ගණන අතර අනුපාතය වන ශ්‍රම ඵලදායීත්වය සලකා බලන විට, විශාලතම පසුබෑම කර්මාන්ත කටයුතුවල ද ඉන් පසුව පිළිවෙළින් සේවා සහ කෘෂිකර්මාන්ත කටයුතුවල ද පෙන්නුම් කෙරුණි. කර්මාන්ත කටයුතුවල දක්නට ලැබුණු සැලකිය යුතු පහත වැටීම මෙන්ම සේවක සංඛ්‍යාවෙහි ඉහළ යෑම ද හේතුවෙන්, කර්මාන්ත කටයුතුවල ශ්‍රම ඵලදායීත්වය මෙසේ විශාල ලෙස පහත වැටුණි. සේවා කටයුතුවල ඵලදායීත්වය අඩුවීම කෙරෙහි

2.11 රූප සටහන සේවා නියුක්ති අනුපාතිකය

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සේවක සංඛ්‍යාව සුළු වශයෙන් වැඩි වන අතර, සේවා කටයුතුවල වර්ධනය පහත වැටීම හේතු විය. මේ අතර, කෘෂිකර්මාන්ත කටයුතුවල නිරත සේවක සංඛ්‍යාවෙහි යම් අඩු වීමක් දක්නට ලැබුණද, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන කටයුතු විශාල ලෙස පහත වැටීම කෘෂිකර්මාන්ත කටයුතුවලද ඵලදායීත්වය අඩු වීම සඳහා හේතු විය.

විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යෑම් 2021 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ 30,599 සිට 2022 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී 151,336ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යන ලදී. මේ සඳහා, වසංගත තත්ත්වය පහව යෑමත් සමඟම විදේශීය වෙළඳපොළෙහි රැකියා අවස්ථා ක්‍රමයෙන් උත්පාදනය වීම සහ රට මුහුණ දී ඇති ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් වඩා යහපත් අනාගත අපේක්ෂාවන් උදෙසා ශ්‍රමිකයින් විදේශ රැකියා කෙරෙහි යොමු වීම බොහෝ දුරට හේතු වූවා විය හැක. 2022 වසරේ පළමු භාගයේ විදේශ රැකියා සඳහා සමස්ත පිටත්ව යෑම් කෙරෙහි පිරිමි සහ කාන්තා දායකත්ව පිළිවෙළින්, 60.7%ක් සහ 39.3%ක් ලෙස විය. මේ අතර, නිපුණතා කාණ්ඩ යටතේ

සියලුම කාණ්ඩවලට අයත් විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යෑමට ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් ශ්‍රමිකයන් හැඹුරු වී ඇත...

විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යෑම් සලකා බැලීමේ දී, පුහුණු, නුපුහුණු සහ ගෘහ සේවිකා යන කාණ්ඩ, 2021 වසරේ පළමු භාගයට සාපේක්ෂව 2022 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යෑමෙහි ඉහළ වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී.

2.1 සංඛ්‍යා සටහන

වි සහ සහල් නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා

අංශය	ඒකකය	2021 පළමු භාගය (අ)	2022 පළමු භාගය (ආ)	වෙනස්වීම %
1. වි නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො. '000	3,061	1,931	-36.9
2. අස්වැන්න නෙළා ගන්නා ලද ශුද්ධ බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් '000	682	685	0.5
3. හෙක්ටයාරයකට එලදාව (ඇ)	හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.	4,492	2,819	-37.3
		2021 ජන.-අගෝ. (අ)	2022 ජන.-අගෝ. (ආ)	වෙනස්වීම %
4. වි මිල ගණන්				
සම්බා	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	60.58	109.68	81.0
නාඩු	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	52.75	109.20	107.0
5. සහල් සිල්ලර මිල				
සම්බා	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	132.20	202.19	52.9
නාඩු	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	112.72	201.16	78.5
6. සහල් ආනයන	මෙ.ටො. '000	10	597	6,176.6

(අ) සංශෝධිත

(ආ) තාවකාලික

(ඇ) මුළු නිෂ්පාදනය අස්වැන්න නෙළාගන්නා ලද බිම් ප්‍රමාණයෙන් බෙදීමෙන් හෙක්ටයාරයකට එලදාව ගණනය කර ඇත.

මූලාශ්‍රයන්: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
ශ්‍රී ලංකා රේදුරු ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2.2 සංඛ්‍යා සටහන

එළවළු, සුවි අපනයන හෝග සහ සිනි නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා

අංශය	ඒකකය	2021 පළමු භාගය (අ)	2022 පළමු භාගය (ආ)	වෙනස්වීම %
1. එළවළු				
1.1 නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො. '000	872	815	-6.5
1.2 වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් '000	67	65	-3.0
2. අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර හෝග				
2.1 නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො. '000	597	371	-37.8
2.2 වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් '000	149	132	-11.1
3. සිනි				
3.1 නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො. '000	38	43	13.0
3.2 වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය (නිරි වගාව ඇතුළත්) (ඇ)	හෙක්ටයාර් '000	14	15	2.0

(අ) සංශෝධිත

(ආ) තාවකාලික

(ඇ) කේන්ද්‍රීය වගාවන් සහ බිම් කට්ටිකරුවන් සතු වගාවන් ද ඇතුළත් වේ.

මූලාශ්‍රයන්: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
සීමාසහිත ලංකා සිනි (පුද්ගලික) සමාගම - පැල්වත්ත ඒකකය
සීමාසහිත ලංකා සිනි (පුද්ගලික) සමාගම - සෙවණල ඒකකය
සීමාසහිත ගල්මය (හිඳුරාන) සිනි කර්මාන්තායතනය
සීමාසහිත ඇතිමලේ සිනි කර්මාන්තායතනය

2.3 සංඛ්‍යා සටහන

පශු සම්පත් අංශයේ නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා

උප අංශය	ඒකකය	2021 පළමු භාගය (අ)	2022 පළමු භාගය (ආ)	වෙනස්වීම %
1. ජාතික කිරි නිෂ්පාදනය	ලීටර් මිලියන	203	185	-9.1
එළ කිරි	ලීටර් මිලියන	177	159	-9.9
මි කිරි	ලීටර් මිලියන	27	26	-3.9
2. බිත්තර නිෂ්පාදනය	මිලියන	1,345	1,248	-7.2
3. කුකුළු මස් නිෂ්පාදනය	මෙ.ටො. '000	115	123	6.7

(අ) සංශෝධිත

(ආ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය: සත්ව නිෂ්පාදන හා සොබා දෙපාර්තමේන්තුව

2.4 සංඛ්‍යා සටහන
මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා

අංශය	ඒකකය	2021 ජන.-අගෝ. (අ)	2022 ජන.-අගෝ. (ආ)	වෙනස්වීම %
නිෂ්පාදනය	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	284	257	-9.7
මුහුදු මත්ස්‍ය	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	217	184	-15.5
වෙරළ හා කලපු ආශ්‍රිත	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	114	98	-14.0
ගැඹුරු මුහුදු මත්ස්‍ය	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	103	85	-17.0
මිරිදිය මත්ස්‍ය	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	67	73	9.1
මිරිදිය ජලාශ	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	53	57	7.0
ජලජීවී වගාව	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	4	5	31.1
ඉස්සන් වගාව	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	10	11	12.1

(අ) සංයෝධිත
(ආ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය: ඩිවර අමාත්‍යාංශය

2.5 සංඛ්‍යා සටහන
හේ, රබර් සහ පොල් නිෂ්පාදන සහ මිල ගණන්වල ප්‍රවණතා

අයිතමය	ඒකකය	2021 ජන.-අගෝ. (අ)	2022 ජන.-අගෝ. (ආ)	වෙනස්වීම %
1. හේ				
1.1 නිෂ්පාදනය (අැ)	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	212	171	-19.2
උඩරට	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	48	39	-18.1
මැදරට	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	37	28	-25.1
පහතරට	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	128	105	-17.8
1.2 මිලෙහි සාමාන්‍යය				
කොළඹ වෙන්දේසිය	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	620.20	1,156.68	86.5
අපනයන (නැ.වි.ස.)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	925.90	1,470.54	58.8
2. රබර්				
2.1 නිෂ්පාදනය	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	56	48	-13.8
මීට් රබර්	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	28	24	-14.6
කුළු රබර්	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	9	10	4.2
අනෙකුත්	කි.ග්‍රෑ. මිලියන	19	15	-21.3
2.2 මිලෙහි සාමාන්‍යය				
කොළඹ වෙන්දේසිය (RSS 1)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	448.60	618.65	37.9
අපනයන (නැ.වි.ස.)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	511.46	813.85	59.1
3. පොල්				
3.1 නිෂ්පාදනය (අැ)	ගෙඩි මිලියන	2,035	2,285	12.3
දිසිදි පොල් (ඉ)	ගෙඩි මිලියන	182	220	20.7
පොල්කෙල් (ඉ)	ගෙඩි මිලියන	148	300	102.4
නොඉඳුල් පොල්කෙල් (ඉ)	ගෙඩි මිලියන	130	148	13.9
කොප්පරා අපනයන (ඉ)	ගෙඩි මිලියන	2	5	151.7
පොල් ගෙඩි (ඉ)	ගෙඩි මිලියන	9	8	-16.1
පොල් ක්‍රීම්, පිටි කළ පොල් කිරි සහ පොල් කිරි (ඉ)	ගෙඩි මිලියන	341	372	9.1
දේශීය පොල් ගෙඩි පරිභෝජනය (ඊ)	ගෙඩි මිලියන	1,223	1,232	0.8
3.2 මිලෙහි සාමාන්‍යය				
සිල්ලර මිල	ගෙඩියකට රුපියල්	84.74	88.59	4.5
කොළඹ වෙන්දේසිය	ගෙඩියකට රුපියල්	57.26	57.43	0.3
අපනයන (නැ.වි.ස.) (උ)	ගෙඩියකට රුපියල්	66.45	88.09	32.6

(අ) සංයෝධිත
(ආ) තාවකාලික

(අැ) උස අනුව බිම් වර්ගීකරණය - පහතරට - මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 610 දක්වා
මැදරට - මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 610 සිට 1,220 දක්වා
උඩරට - මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1,220 ට ඉහළ

(අැ) ඇස්තමේන්තුවකි (නොහ වෙනස්වීම් සඳහා ගැලපීම් කරන බැවින් ශීර්ෂ වල එකතුව මුළු නිෂ්පාදන හා නොසැසඳේ)

(ඉ) ගෙඩි ප්‍රමාණය ගණන් බැලීමේ දී යොදාගත් අනුපාතික

දිසිදි පොල් මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 8,960
පොල්කෙල් මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 9,250
නොඉඳුල් පොල්කෙල් මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 13,700
කොප්පරා මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 5,500
පිටි කළ පොල් කිරි මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 16,000
පොල් ක්‍රීම් මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 8,960
පොල් කිරි මෙවුක් වොන් 1 - ගෙඩි 4,000

(ඊ) ගහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය - 2019 මහ පදනමට වාර්ෂික ඒක පුද්ගල පොල් පරිභෝජනය ගෙඩි 85.44ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත (කර්මාන්ත අංශයේ පරිභෝජනය නැර).

(උ) පොල් මිද ආශ්‍රිත ප්‍රධාන නිෂ්පාදන තුන සඳහා පමණි

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලය
රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
පොල් සංවර්ධන අධිකාරිය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
කොළඹ හේ තැරැව්කරුවන්ගේ සංගමය
ශ්‍රී ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය
ශ්‍රී ලංකා රේඛුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2.6 සංඛ්‍යා සටහන
කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය (2015=100)

ජා.ස. කා.ව. කේතය	අංශය (අ)	2022 පළමු කාර්තුව (අ)	2022 දෙවන කාර්තුව (අ)	වෙනස්වීම %	
				2021/22 පළමු කාර්තුව (අ)	2021/22 දෙවන කාර්තුව (අ)
10	ආහාර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (35.2%)	101.0	93.7	-7.4	-8.8
11	බීම වර්ග නිෂ්පාදනය (3.8%)	141.8	123.0	16.5	36.7
12	දුම්කොළ ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (1.7%)	83.5	87.9	3.7	45.9
13	රෙදි නිෂ්පාදනය (3.3%)	120.6	101.3	-7.8	-19.7
14	ඇඟලුම් නිෂ්පාදනය (19.8%)	101.7	102.7	-10.9	41.8
15	සම් සහ සම්බන්ධ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (0.3%)	96.1	77.9	0.1	23.7
16	ගෘහ භාණ්ඩ හැර, දැව හා ලීයෙන් කරන ලද නිෂ්පාදන, පිදුරු වලින් හා ගෞතන ලද ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (0.2%)	115.9	42.8	11.1	-40.7
17	කඩදාසි සහ කඩදාසි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (1.7%)	76.7	40.6	-31.3	-42.3
18	මුද්‍රණය සහ පටිගත කරන ලද මාධ්‍ය නිෂ්පාදනය (1.4%)	145.3	93.8	-6.9	4.4
19	අඟුරු සහ පිරිපහදු කළ බනිජ තෙල් ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (7.4%)	41.5	19.9	-19.1	-75.6
20	රසායනික සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (4.1%)	107.0	112.8	16.9	30.4
21	මූලික ඖෂධ සහ ඖෂධ හා සම්බන්ධ සැකසීම් නිෂ්පාදනය (0.1%)	110.3	83.9	-3.0	-29.2
22	රබර් සහ ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (5.7%)	104.6	100.7	0.4	0.9
23	වෙනත් ලෝහ නොවන ඛනිජමය ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (7.8%)	138.0	110.6	2.3	-14.3
24	මූලික ලෝහ වර්ග නිෂ්පාදනය (2.4%)	129.5	88.9	-10.3	-28.0
25	පිරිසකසන ලද ලෝහ නිෂ්පාදනය (යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ හැර) (1.3%)	125.7	72.2	-6.4	-41.0
26-27	විදුලි උපකරණ නිෂ්පාදනය (2.0%)	91.0	61.1	-7.9	-10.9
28	යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ නිෂ්පාදනය (වෙනත් තැනක සඳහන් නොවන) (0.7%)	151.4	138.5	27.0	13.3
31	ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය (0.8%)	79.9	69.0	-13.5	3.0
29-30	අනෙකුත් නිෂ්පාදන (0.3%)	64.9	58.3	-12.3	-10.2
32-33	කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය	103.1	91.7	-5.4	-3.4

(අ) එක් එක් අංශයට අදාළ වන බර තැබීම් වරහන් තුළ දක්වා ඇත
(ආ) තාවකාලික
සටහන: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ගණනය කරනු ලබන කාර්මික නිෂ්පාදන දර්ශකය 2015 වර්ෂය මත පදනම් වී ඇති අතර, දර්ශක අගයන් ජාත්‍යන්තර සම්මත කාර්මික වර්ගීකරණ (ජා.ස.කා.ව.) 4 වන සංශෝධනය අනුව වර්ගීකරණය කර ඇත
මූලාශ්‍ර: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

2.7 සංඛ්‍යා සටහන
පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය මත වියදම (අ)(ආ)

ශීර්ෂය	2020	2021		2022	වෙනස්වීම %	
		පළමු භාගය	වාර්ෂික		පළමු භාගය	2020/21 පළමු භාගය
1. පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම	9,840,226	5,504,708	11,089,403	6,982,118	16.1	26.8
2. රජයේ පරිභෝජන වියදම	1,626,883	830,318	1,660,737	982,433	5.2	18.3
3. දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	5,339,030	3,001,347	6,236,763	3,328,925	27.4	10.9
4. භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන	2,418,542	1,312,659	2,980,263	2,318,909	10.4	76.7
5. අඩුකළා : භාණ්ඩ හා සේවා ආනයන	3,384,516	2,043,782	4,281,313	2,869,204	23.0	40.4
දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	15,840,164	8,605,251	17,685,854	10,743,181	16.1	24.8

(අ) 2015 පදනම් වර්ෂය යටතේ නිකුත් කරන ලද ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
(ආ) තාවකාලික
මූලාශ්‍ර: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2.8 සංඛ්‍යා සටහන
ශ්‍රම බලකාය, සේවා නියුක්තිය හා සේවා විසුක්තිය

අයිතමය	2020	2021		2022 (අ)
		පළමු භාගය	වාර්ෂික	
කුටුම්භ ජනගහනය '000 (වයස අවුරුදු 15 හා ඊට වැඩි)	16,739	17,059	17,134	17,116
ශ්‍රම බලකාය '000	8,467	8,594	8,553	8,669
සේවා නියුක්තිය '000	7,999	8,132	8,114	8,283
සේවා විසුක්තිය '000	468	462	440	386
ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය (කුටුම්භ ජනගහනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	50.6	50.4	49.9	50.6
සේවා විසුක්ති අනුපාතිකය (ශ්‍රම බලකායේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	5.5	5.4	5.1	4.5

(අ) තාවකාලික
මූලාශ්‍ර: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව